

Skibitskiy A.N.
National Aviation University

IMPROVEMENT STAFF SUPPORT FOR THE MANAGEMENT OF HUMAN POTENTIAL OF THE ENTERPRISES

Summary

Trends in the development of international and domestic economy, especially in times of crisis and post-crisis periods impose new requirements for the competence of staff and the education system, including to the quality of the Ukrainian education and skills. The question of professional development in many enterprises is not put, although the shortage of qualified personnel has become a serious problem. The potential of educational institutions still not used to provide supplemental educational services to the local community. Clarified the key terms of the theory of human potential, considered its main components, the direction of development and improvement of human resource management. Suggested ways of improving staffing companies.

Keywords: personnel, human resources, labor potential, the economically active population, labor, staffing, intellectual and cultural level of the staff.

УДК 658:65.012

ДІАГНОСТИКА ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ

Скриньковський Р.М.

Львівський університет бізнесу та права

У науковій статті уточнено сутність категорій «діагностика логістичної діяльності підприємства» та «система діагностики логістичної діяльності підприємства». Представлено систему діагностики логістичної діяльності підприємства. Встановлено, що ключовими бізнес-індикаторами системи діагностики логістичної діяльності підприємства є такі групи показників: показники ефективності; показники продуктивності; показники гнучкості та надійності; показники відповідності логістичному правилу; показники ринкових можливостей.

Ключові слова: логістична діяльність, підприємство, система діагностики, бізнес-індикатори, метод.

Постановка проблеми. Світовий досвід свідчить, що на сучасному етапі становлення і розвитку ринкових відносин однією із вирішальних (ключових) складових функціонування підприємства та його економічного зростання є логістична діяльність суб'єкта господарювання. Поряд з тим, розглядаючи окремі аспекти функціонування підприємств, слід зазначити, що сьогодні існує проблема, пов'язана з управлінням матеріальними та фінансовими потоками, в результаті чого відбувається збій у комплексі логістичних функцій.

У таких умовах постає потреба у діагностиці логістичної діяльності підприємства, за результатами якої правильно сформована інформаційно-аналітична база стане підґрунтям для прийняття ефективних і результативних управлінських рішень, націлених на економічний розвиток і перспективу суб'єкта господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у вирішення окремих проблем теорії та практики щодо оцінювання результатів і перспектив функціонування підприємства, в т.ч. діагностики його логістичної діяльності, зробили такі вчені-економісти: Алькема В.Г., Коніщева Н.Й., Крикавський Є.В., Мельник О.Г., Олексюк О.І., Руденко Г.Р., Соколовська З.М., Сумець О.М., Трушкіна Н.В., Харрисон А., Ван Хоук Р., Чернописька Н.В., Чухрай Н.І., Швиданенко Г.О. та ін. [1-12].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Однак, як свідчить аналіз літературних джерел і реальний стан проблеми щодо розвитку систем діагностики певних сфер та видів

діяльності суб'єктів господарювання, не до кінця вивченою залишається система діагностики логістичної діяльності підприємства.

Мета дослідження. Метою наукової роботи є розроблення системи діагностики логістичної діяльності підприємства на засадах сформованих бізнес-індикаторів з урахуванням діючої практики функціонування суб'єктів господарювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. В процесі розроблення системи діагностики логістичної діяльності підприємства виникає потреба в уточненні сутності такої економічної категорії, як «логістична діяльність підприємства».

Так, на думку науковців Інституту економіки промисловості НАН України Коніщевої Н.Й. та Трушкіної Н.В. [1], логістична діяльність підприємства – це один із основних видів господарської діяльності, здійснення якого вимагає проведення певної послідовності процесів логістичної діяльності, в результаті чого зведуться до мінімуму витрати та збитки підприємства на основі оптимізації логістичного «ланцюга» і скорочення впливу ризиків та загроз зовнішнього середовища [1, с. 116-117]. Науковець Сумець О.М. [2] вважає, що логістична діяльність підприємства – це певний вид господарської діяльності, який тісно взаємопов'язаний із процесами планування, організування, управління та контролю за матеріальними і однорідними ім потоками, що переміщуються від місцезнаходження виробника до місцезнаходження споживача за рахунок логістичних функцій [2, с. 292].

У дослідженні Руденко Г.Р. [3] визначено, що логістична діяльність підприємства – це діяльність,

пов'язана зі системним удосконаленням потокових процесів суб'єкта господарювання для зниження його витрат та зростання ступеня обслуговування споживачів.

У науковій літературі існує багато понять, які в тій чи іншій мірі, «синонімічно» характеризують категорію «діагностика логістичної діяльності підприємства», проте на сьогодні відсутнє чітке визначення сутності цієї категорії. З метою визначення сутності зазначеної категорії постає потреба в уточненні сутності поняття «економічна діагностика підприємства».

Науковець Соколовська З.М. [4] вважає, що діагностика економічної діяльності підприємства, з точки зору системного підходу, націлена на оцінювання стану підприємства в умовах, коли інформація про цей стан є недостатньою для встановлення проблем, що перешкоджають його функціонуванню, і їх вирішення.

Натомість Швиданенко Г.О. та Олексюк О.І. [5] трактують економічну діагностику «як процес розпізнавання й визначення негативних (кризових) явищ у діяльності підприємства на основі помічних локальних змін, установлених залежностей, а також особливо помітних явищ поточної підприємницької діяльності» [5, с. 6].

Зважаючи на вищевикладене та враховуючи інформацію, зазначеної у монографії д.е.н., проф. О. Мельник [6, с. 14, 18], встановлено, що:

- під діагностикою логістичної діяльності підприємства слід розуміти цільове оцінювання чи ідентифікацію стану його логістичної діяльності, тенденцій та перспектив розвитку у цьому напрямі на основі системи бізнес-індикаторів з метою прийняття ефективних і результативних управлінських рішень, націлених на розвиток та формування перспективи підприємства;
- система діагностики логістичної діяльності підприємства – це сукупність технологій, методик, методів, бізнес-індикаторів (параметрів), ресурсів, суб'єктів та об'єктів, спрямованих на оцінювання логістичної діяльності суб'єкта господарювання.

Поряд з тим, проф. Алькема В.Г. [7] пропонує оцінювати логістичну діяльність підприємства за сукупністю показників розвитку мікрологістичної системи, в котру входить 5-ть груп індексів [7, с. 179]:

- індекси зростання ринкових можливостей (індекс зростання частки ринку, індекс зміни відносної частки ринку);
- індекси гнучкості (індекс гнучкості виконаних замовлень, індекс гнучкості оплати, індекс частки замовлень нових клієнтів);
- індекси продуктивності (індекс продуктивності за видами логістичної діяльності, індекс особистої продуктивності персоналу);
- індекси ефективності (індекс оборотності логістичних активів, індекс рентабельності інвестицій у логістичну інфраструктуру, індекс завантаженості логістичних потужностей, індекси зміни витрат);
- індекси надійності (індекс надійності поставок, індекс готовності до здійснення поставок, індекс якості поставок).

У дослідженні Чернописької Н.В. [8] (!) систематизовано та упорядковано наступні показники, за якими здійснюється оцінювання логістичної діяльності підприємства [8, с. 269-270]:

- показники продуктивності логістичної діяльності (кількість розвантажень/відвантажень на одного працівника; кількість

укомплектованих замовлень на одного працівника; кількість замовлень на одного торгового агента);

- показники ефективності логістичної діяльності (оборотність логістичних активів; рентабельність інвестицій, здійснених у логістичну інфраструктуру; рівень завантаженості потужностей логістичних об'єктів; оборотність запасів (кількість оборотів та часу одного обороту); витрати, пов'язані з утриманням запасів; частка логістичних витрат у загальній структурі витрат; рентабельність збутових каналів);
- показники надійності логістичної діяльності (рівень надійності поставок; рівень готовності до здійснення поставки; якість поставки);
- показники гнучкості логістичної діяльності (рівень гнучкості виконання замовлень; рівень гнучкості оплати).

Натомість у науковій праці [9], проф. Чухрай Н.І. на основі аналізу показників логістичної діяльності запропонувала оцінювати логістичну діяльність підприємства на підставі показників функціонування ланцюгів поставок. Науковець [9] стверджує, що «у всьому ланцюгу поставок інтеграція логістичного управління буде підтримана комплексною системою оцінювання функціонування, яка ґрунтується на чотирьох принципових елементах, таких як: задоволення клієнтів і якість, час, витрати і засоби» [9, с. 283].

Варто також звернути увагу на те, що Сумець О.М. [10] наголошує проводити оцінювання логістичної діяльності підприємства за показниками результативності, спираючись на таке правило логістики: «повне забезпечення конкретного споживача певним видом продукції в обсягах, що фактично за-

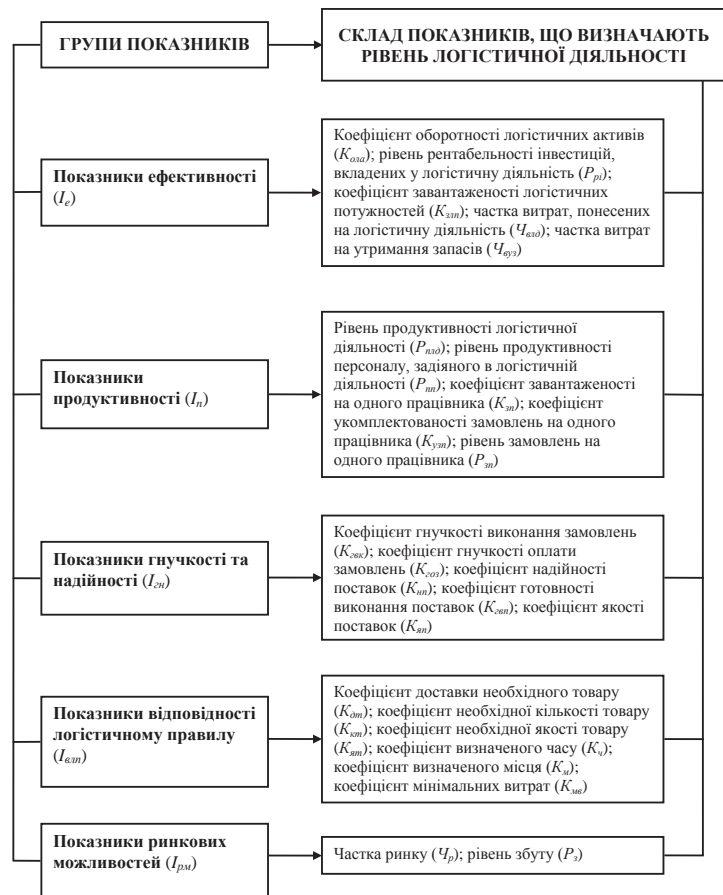

Рис. 1. Бізнес-індикатори системи діагностики логістичної діяльності підприємства

Джерело: сформовано на основі праць [7, с. 179; 8, с. 269-270; 9, с. 283; 10, с. 162-163; 11, с. 262; 12]

мовляються, шляхом її своєчасної доставки в зазначене місце зі збереженням належного рівня якості з мінімальними витратами» [10, с. 162]. Відтак, науковець Сумець О.М. наводить такі показники [10, с. 162-163]:

- показник доставки необхідного товару замовнику;
- показник необхідної кількості товару замовнику;
- показник доставки товару відповідного рівня якості;
- показник доставки товару у визначений час;
- показник доставки товару у визначене місце;
- показник доставки товару за умови мінімальних витрат.

Зарубіжні вчені Харрисон А. і Ван Хоук Р. зазначають, що оцінювання логістичної діяльності підприємства (ефективності ланцюгів поставок) доцільно проводити за такими показниками [11, с. 262]:

- рівень отриманих поставок;
- рівень виконання замовлень клієнта;
- рівень браку;
- показник виготовлення нової продукції;
- рівень зниження витрат;
- показник швидкості обороту товарних запасів;
- показник часу від моменту замовлення до моменту доставки;
- рівень гнучкості бюджету.

У контексті цього та за результатами аналізу літературних джерел [7-12] і практики функціонування підприємств встановлено, що найважливішими бізнес-індикаторами системи діагностики логістичної діяльності підприємства є показники ефективності, показники продуктивності, показники гнучкості та надійності, показники відповідності логістичному правилу, показники ринкових можливостей (рис. 1).

На основі вищевикладеного (див. рис. 1) розрахунок зведених показників, що визначають інтегральний рівень логістичної діяльності підприємства, рекомендується проводити за загальновідомою формулою середнього геометричного (1), алгоритм розрахунку якої наведений у праці [13, с. 44]:

$$I = \sqrt[m]{I_1 \times I_2 \times \dots \times I_m} \quad (1)$$

Отже, зведений показник ефективності (I_e) розраховується за формулою (2):

$$I_e = \sqrt[5]{K_{ола} \times P_{pi} \times K_{зпн} \times \mathcal{C}_{вло} \times \mathcal{C}_{вуз}} \quad (2)$$

Розрахунок показника продуктивності (I_n), що визначає інтегральний рівень логістичної діяльності підприємства, проводиться за формулою (3):

$$I_n = \sqrt[5]{P_{плд} \times P_{mn} \times K_{зн} \times K_{узн} \times P_{зн}} \quad (3)$$

Зведений показник гнучкості та надійності (I_{zn}) визначається за формулою (4):

$$I_{zn} = \sqrt[5]{K_{звк} \times K_{зоз} \times K_{зн} \times K_{звп} \times K_{ян}} \quad (4)$$

Показник відповідності логістичному правилу ($I_{впн}$), що визначає інтегральний рівень логістичної діяльності підприємства, розраховується за формулою (5):

$$I_{впн} = \sqrt[5]{K_{дп} \times K_{кп} \times K_{яп} \times K_{ч} \times K_{м} \times K_{ме}} \quad (5)$$

Розрахунок показника ринкових можливостей ($I_{рм}$) здійснюється за формулою (6):

$$I_{рм} = \sqrt[3]{\mathcal{C}_p \times P_z} \quad (6)$$

З урахуванням цього, інтегральний показник рівня логістичної діяльності підприємства ($I_{лдп}$) рекомендується визначати за формулою (7):

$$I_{лдп} = \sqrt[5]{I_e \times I_n \times I_{zn} \times I_{впн} \times I_{рм}} \quad (7)$$

Межі $I_{лдп}$: коли значення $I_{лдп}$ становить «1», то це говорить про те, що підприємство досягло економічної стабільності, а у випадку, коли є більшим за «1» – підприємство має тенденцію до розвитку. Ситуація, у якій значення $I_{лдп}$ є меншим за «1», свідчить про зниження потенціалу підприємства до розвитку [7, с. 180].

Діагностика логістичної діяльності підприємства виступає частковою ціллю системи цілей діагностики діяльності будь-якого підприємства незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання.

Висновки. Як свідчить аналіз літературних джерел [1-12] та вивчення практики функціонування суб'єктів господарювання, найважливішими бізнес-індикаторами системи діагностики логістичної діяльності підприємства є такі групи показників: а) показники ефективності; б) показники продуктивності; в) показники гнучкості та надійності; г) показники відповідності логістичному правилу; д) показники ринкових можливостей.

Перспективи подальших досліджень в цьому напрямі полягають у формуванні групи часткових цілей системи цілей діагностики діяльності суб'єкта господарювання з урахуванням діагностики логістичної діяльності підприємства.

Список літератури:

1. Коніщева Н. Й. Управління логістичною діяльністю промислових підприємств / Н. Й. Коніщева, Н. В. Трушкіна // Економіка промисловості. – 2005. – № 1. – С. 114-123.
2. Сумець О. М. Змістовний аналіз дефініції «логістична діяльність» / О. М. Сумець // Сталій розвиток економіки. – 2013. – № 4. – С. 290-295 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/sre_2013_4_63.pdf
3. Руденко Г. Р. Теоретичні аспекти визначення сутності та ефективності логістичної діяльності машинобудівного підприємства / Г. Р. Руденко // Економіка розвитку. – 2010. – № 1(53). – С. 70-73.
4. Соколовская З. Н. Диагностика хозяйственных ситуаций в деятельности предприятия: [монографія] / З. Н. Соколовская. – Одесса: ОЦНТ и ЭИ; ОКФА, 1995. – 120 с.
5. Швиданенко Г. О. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства: [монографія] / Г. О. Швиданенко, О. І. Олексюк. – К.: Вид-во КНЕУ, 2002. – 192 с.
6. Мельник О. Г. Системи діагностики діяльності машинобудівних підприємств: полікритеріальна концепція та інструментарій: [монографія] / О. Г. Мельник. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. – 344 с.
7. Алькема В. Г. Концептуалізація оцінювання розвитку мікрологістичних систем / В. Г. Алькема // Бізнес-інформ: міжнародний науковий економічний журнал. – 2012. – № 8. – С. 177-181.
8. Чернописька Н. В. Методичні підходи до оцінювання логістичної діяльності підприємства / Н. В. Чернописька // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія: Логістика. – 2008. – № 623. – С. 265-271.
9. Чухрай Н. І. Оцінювання функціонування ланцюга поставок: сутність та концептуальні підходи / Н. І. Чухрай // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2009. – № 647. – С. 276-285.
10. Сумець О. М. Система оціночних показників результативності логістичної діяльності підприємства / О. М. Сумець // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. – 2014. – Вип. 6. – Ч. 3. – С. 161-164.

11. Харрисон А., Ван Хоук Р. Управление логистикой: разработка стратегий логистических операций / А. Харрисон, Р. Ван Хоук; [пер. с англ.]. – Днепропетровск: Баланс Бизнес Букс, 2007. – 368 с.
12. Kempny D. Logistyczna obsluga klienta / D. Kempny. – Warszawa: PWE, 2001. – 285 s.
13. Фещур Р. В. Статистика: [навч. посібн] / Р. В. Фещур, А. Ф. Барвінський, В. П. Кічор. – Львів: «Інтелект-Захід», 2006. – 256 с.

Скрыньковский Р.Н.

Львовский университет бизнеса и права

ДИАГНОСТИКА ЛОГИСТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ

Аннотация

В научной статье уточнено сущность категорий «диагностика логистической деятельности предприятия» и «система диагностики логистической деятельности предприятия». Представлена система диагностики логистической деятельности предприятия. Установлено, что ключевыми бизнес-индикаторами системы диагностики логистической деятельности предприятия являются такие группы показателей: показатели эффективности; показатели производительности; показатели гибкости и надежности; показатели соответствия логистической правилу; показатели рыночных возможностей.

Ключевые слова: логистическая деятельность, предприятие, система диагностики, бизнес-индикаторы, метод.

Skrynkovsky R.M.

Lviv University of Business and Law

DIAGNOSIS OF THE COMPANY LOGISTICS ACTIVITIES: THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS

Summary

In the scientific article essence of categories is specified «diagnostics of logistic enterprise activity» and «diagnostics system of enterprise logistic activity». The diagnostics of enterprise logistic activity. It is set that the key business-indicators of diagnostics system of enterprise logistic activity are such groups of indexes: indexes of efficiency; indexes of the productivity; indexes of flexibility and reliability; indexes of accordance to the logistic rule; indexes of market possibilities.

Keywords: logistic activity, enterprise, system of diagnostics, business-indicators, method.

УДК 657.6:004:657.446

ОЦІНКА МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ У СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Софіюк О.Г.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Досліджено методику проведення і організацію аудиту діяльності страхової компанії за допомогою комп'ютерних інформаційних систем. Виділено особливості проведення аудиту страховиків. Визначено вплив комп'ютерних інформаційних систем на аудиторську перевірку. Розглянуті переваги використання програмних продуктів у процесі аудиту страхових компаній.

Ключові слова: аудит, комп'ютерні технології, інформаційні системи, страховик, методика аудиту.

Постановка проблеми. На сучасному етапі ринкових відносин, коли економічна та політична ситуація в країні є нестабільною, для керівника будь-якого підприємства, в тому числі будь-якого страхової компанії, надзвичайно важливе значення має наявна достовірна інформація про його фактичний фінансовий стан. Отримати таку інформацію страховик може шляхом проведення на підприємстві незалежної форми контролю – аудиту. В умовах міжнародної співпраці наявність підтвердженої аудиторським висновком фінансової звітності є необхідною умовою.

Розвиток суспільства за останній період характеризується такими стадіями науково-технічного

прогресу, як комп'ютеризація та інформатизація. Нові комп'ютерні технології в аудиті сприятимуть удосконаленню проведення аудиту та науковому обґрунтуванню його висновків. Це зумовлює актуальність дослідження напрямків удосконалення процесу аудиту у страхових компаніях із застосуванням комп'ютерних технологій.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретико-методологічні та практичні засади удосконалення процесу аудиту у страхових компаніях із застосуванням комп'ютерних технологій висвітлені у працях таких вітчизняних та зарубіжних науковців та практиків: С.В. Івахненко, В.І. Подоль-